

18.12.2023

VANTAAN VANHUSNEUVOSTON TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2024

18.12.2023

Sisällys

1. TOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT	3
2. VANHUSNEUVOSTON TOIMINNAN PAINOPISTEET VUONNA 2024	4
3. YHTEISTYÖ KAUPUNGIN JA HYVINVOINTIALUEEN VÄLILLÄ	6
4. MUU YHTEISTYÖ.....	6
5. VANHUSNEUVOSTON VIESTINTÄ JA TAPAHTUMAT VUODELLE 2024	7

18.12.2023

1. TOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT

Vantaan vanhusneuvosto on kuntalain 27 §:ssä tarkoitetulla tavalla ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi asetettu vaikuttamistoimielin. Vanhusneuvosto osallistuu ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen arviointiin yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa, edistää ikääntyneen väestön mahdollisuutta osallistua elinoloihinsa vaikuttavien palvelujen suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan sekä laatii oman toimintasuunnitelman ja -kertomuksen. Lisäksi neuvosto ottaa kantaa ja antaa lausuntoja asioista, joilla on vaikutusta iäkkään väestön elinoloihin ja iäkkäiden henkilöiden palveluihin. Vantaan kaupunginhallitus on kokouksessaan 7.8.2023 (23 §) asettanut vanhusneuvoston toimikaudelle 2023–2025.

Vantaan kaupunki kuuluu WHO:n Age-Friendly Cities and Communities -verkostoon, jonka tavoitteena on edistää ikäystävällisyyttä kansainvälisesti. Vanhusneuvoston tavoitteena on edistää laajasti ikäystävällisyyttä kaikilla kaupungin toimialoilla.

Vuoden 2023 alussa käynnistyi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toiminta. Tämän myötä Vantaan kaupungin vastuulta poistui sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastuslaitoksen järjestämisvastuu. Tilanteessa, jossa hyvinvointialue kipuilee kasvavan palveluntarpeen ja vähenevän rahoituksen kanssa, on tulevaisuuden kannalta erittäin tärkeää Vantaan kaupungilla kiinnittää huomiota ennaltaehkäisevän työn tärkeyteen. Vanhusneuvoston tavoitteena on, että mahdollisimman moni vantaalainen ikäihminen voi elää tyytyväistä ja täysipainoista elämää mahdollisimman pitkään. Mitä paremmin kaupunki onnistuu ennaltaehkäisevässä tehtävässään, sen pienempi paine raskaille sosiaali- ja terveystaloudelle on tulevaisuudessa. Vanhusneuvoston vaikuttamistyön keskiössä onkin varmistaa, että kaupungin toimialoilla ikääntyneiden vantaalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tuetaan ja mahdollistetaan parhaalla mahdollisella tavalla.

18.12.2023

Tämän lisäksi tulee yhteistyötä hyvinvointialueen vanhusneuvoston kanssa kehittää entisestään. Hyvinvointialueen vanhusneuvostossa on jäsenenä kuusi (6) Vantaan vanhusneuvoston jäsentä.

Vantaan vanhusneuvosto kiinnittää vuonna 2024 erityisesti huomiota seuraaviin teemoihin: Ikääntyneen väestön liikkuminen ja liikunta, yhteisöllisyys ja ikääntyneiden osallisuuden kokemus ja tietämys kaupungin päätöksenteosta ja palveluista.

2. VANHUSNEUVOSTON TOIMINNAN PAINOPISTEET VUONNA 2024

Vantaan kaupungilla on lakisääteinen tehtävä edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä (perustuslaki 19 §, kuntalaki 1 §, terveydenhuoltolaki 12 §, sosiaalihuoltolaki 7 §). Terveydenhuoltolain 12 § velvoittaa myös kuntia seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin, sekä raporttoimaan näitä valtuustolle vuosittain. Vanhusneuvoston tavoitteena on laajasti tuoda esille vanhusneuvoston kohderyhmään kuuluvien ihmisten näkökulmaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kysymyksissä ja ottaa kantaa hyvinvointia ja terveyden edistämistä koskeviin asiakysymyksiin.

Taloudellinen tilanne on heikentynyt viimeisen vuoden aikana suuresti. On erittäin tärkeää huomioida tämä ja huolehtia siitä, että kaupungilla on tarjolla ikääntyneille ilmaista toimintaa. Vanhusneuvoston tavoitteena on seurata ikäihmisten taloudellista selviytymistä epävarmoina aikoina.

18.12.2023

Vanhusneuvosto seuraa laajasti kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä, ja keskittyy erityisesti seuraavien teemojen esiin nostamiseen vuonna 2024:

1. Ikääntyneen väestön liikkuminen ja liikunnan tukeminen

Vanhusneuvosto pitää erityisen tärkeänä sitä, että Vantaalla on mahdollista liikkua ja pysyä liikkeessä arjessa myös ikääntyneenä.

Vanhusneuvosto seuraa Vantaan liikkumishjelman toteutumista erityisesti ikääntyneen väestön osalta.

2. Yhteisöllisyyden tukeminen

Koronapandemian myötä ikääntyneen väestön yksinäisyys on lisääntynyt ja eläkeläisjärjestöjen havaintojen mukaan koronan aikaisten rajoitusten jälkeen ikäihmiset eivät ole vielä palanneet aktiivisesti eläkeläisjärjestöjen toimintaan.

Vanhusneuvosto haluaa osaltaan varmistaa, että järjestöillä ja muilla ikääntyneille merkittävillä yhteisöillä Vantaalla on riittävät toimintamahdollisuudet. Tähän liittyy vahvasti se, miten järjestöjä avustetaan ja millaisia riittäviä kokous- ja tapahtumatiloja on tarjolla.

Yhteisöllisyyden tukeminen on myös yksi keino ratkaista yksinäisyyttä. Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että kaupunki kehittää keinoja yksinäisyyden torjumiseen ja vähentämiseen.

3. Ikääntyneiden vantaalaisten osallisuus, tietopohja ja vaikuttamismahdollisuudet

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että ikääntyneet vantaalaiset saavat äänensä kuuluviin ja heitä kuullaan kaupungin päätöksenteossa. Vanhusneuvosto kuulee ikääntyneitä vantaalaisia ja vie heidän viestiään eteenpäin päätöksenteossa.

Vanhusneuvosto haluaa varmistaa, että kaupungin viestintä on saavutettavaa myös ikääntyneille vantaalaisille.

18.12.2023

3. YHTEISTYÖ HYVINVOINTIALUEEN JA KAUPUNGIN VÄLILLÄ

Vanhusneuvoston tehtävänä on omalta osaltaan edistää yhteistyötä hyvinvointialueen ja kaupungin välillä. Vanhusneuvosto seuraa hyvinvointialueen päätöksentekoa ja hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintaa. Vanhusneuvosto muodostaa vuonna 2024 Vantaan vanhusneuvoston yhtenäiset vaikuttamistavoitteet hyvinvointialueen toimintaan liittyen.

Vuoden aikana käynnistetään työ, jossa synkronoidaan tarpeellisella tavoin kaupungin ja hyvinvointialueen vanhusneuvostojen toimintasäännöt.

4. MUU YHTEISTYÖ

Vantaan vanhusneuvoston keskeisimmät yhteistyötahot ovat eläkeläisjärjestöt, kaupungin virkakunta sekä päätöksentekijät. Neuvoston tehtävänä on kuulla ikäihmisten tarpeita ja saattaa heidän äänensä päätöksentekijöiden tietoon. Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat myös kaupungin muut vaikuttamistoimielimet.

Vanhusneuvosto edistää edelleen sitä, että kaupungissa valmistelussa olevat asiat saadaan mahdollisimman ajoissa vanhusneuvoston käsittelyyn.

Vanhusneuvosto on mukana kaupungin vaikuttamistoimielinten yhteisessä kehittämistyössä vuosina 2024–2025.

Muita olennaisia sidosryhmiä ovat pääkaupunkiseudun muut vanhusneuvostot (Helsinki, Espoo, Kauniainen, Kerava) sekä Vantaa-Kerava hyvinvointialueen vanhusneuvosto. Heidän kanssaan järjestetään tapaaminen vähintään kerran vuodessa.

Vanhusneuvoston tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat eläkeläisjärjestöt ja piirien eläkeläisjärjestöjen neuvottelukunta (PENK).

18.12.2023

Tärkeää on myös vanhusneuvoston oman toiminnan ja sisäisen työnjaon kehittäminen. Informaatiotulvan keskellä on keskeistä, että vanhusneuvosto pystyy priorisoimaan ja vaikuttamaan oikea-aikaisesti. Puheenjohtajien ja koordinaattorin yhteiset palaverit ovat olleet toimiva apuväline toiminnan suunnittelussa. Tärkeimpiä lausuntoja on lähetekeskustelun jälkeen työstetty pienissä työryhmissä.

Vanhusneuvosto jatkaa myös vuonna 2023 käyttöön otettua työtapaa, jossa kaupungin eri keskeisten toimielinten ja palveluiden seuranta on jaettu vanhusneuvoston jäsenten kesken.

5. VANHUSNEUVOSTON VIESTINTÄ JA TAPAHTUMAT VUODELLE 2024

Vanhusneuvoston tavoitteet viestinnälle vuodelle 2024:

1. Vanhusneuvoston päätöksistä ja toiminnasta viestiminen:

Vanhusneuvoston jokaisesta kokouksesta kirjoitetaan kokoustiedote, joka lähetetään neuvoston jäsenien lisäksi myös niille eläkeläisjärjestöille, joiden tiedot ovat nettisivuilta saatavilla.	Vastuu: Koordinaattori
Selvitetään mahdollisuus saada vanhusneuvostolle oma Facebook-sivu	Vastuu: Koordinaattori

2. Vanhusneuvosto tutuksi kaikille vantaalaisille ikäihmisille:

Vanhusneuvosto järjestää mahdollisuuksien mukaan avoimen kokouksen tai muun tapahtuman, johon kutsutaan laajasti ikäihmisiä Vantaalta paikalle.	Vastuu: puheenjohtajisto ja koordinaattori
---	---

18.12.2023

Vanhusneuvoston internet-sivut päivitetään, sinne lisätään tarpeellista lisätietoa ja sisältöä.	Vastuu: Koordinaattori.
---	--------------------------------

3. Ikääntyvien vantaalaisten huomiointi Vantaan kaupungin viestinnässä

Pyydetään Vantaan viestinnän johtoryhmää esittelemään vanhusneuvostolle sitä, kuinka ikääntyvät vantaalaiset huomioidaan Vantaan kaupungin viestinnässä.	Vastuu: puheenjohtajisto ja koordinaattori
Vanhusneuvosto edistää paperimuotoisen viestintämateriaalin tuottamista ikäihmisille Vantaan palveluista yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.	Vastuu: puheenjohtajisto ja koordinaattori

Vanhusneuvosto järjestää tai osallistuu seuraaviin tapahtumiin vuonna 2024:

- Yhteiskokous Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa 15.2.2024
- Vanhusneuvoston oma työseminaari alkuvuodesta
- Vanhustenviikon ja ARMAS-festivaalin suunnittelussa ja toteutuksessa mukana oleminen
- Hyvinvointimessut marraskuussa 2024
- Vanhusneuvoston osallistuu lisäksi Vantaan 50 vuotisjuhlavuoteen erikseen sovittavalla tavalla